

1 1-2-3 grønt lys

2 Den langvarige pandemien har medført redusert livskvalitet for flere. Spesielt barn og unge har
3 fått merke dette på kroppen. De har fått hverdagen snudd opp ned av smittevernstiltak, frykt
4 for det usynlige viruset og savn etter venner og fritidsaktiviteter. Pandemien har hatt mange
5 konsekvenser, og vi rammes ulikt. For enkelte har det vært en ekstra frihet, for andre har det
6 vært en pålagt tvang.

7 Vi kjenner ikke langtidseffektene av hvordan korona vil prege generasjonen som nå vokser
8 opp. Men vi vet at noen vil bære med seg konsekvensene lenger enn andre. Det er mange som
9 skal lære seg å mestre livet igjen.

10 **Noen vil ha psykiske helseutfordringer.** Ensomhet og isolasjon kan ramme barn og unge
11 spesielt, og kan ha ført til at noen har utviklet psykiske plager under pandemien. Barn og unge
12 som tidligere har hatt psykisk sykdom, kan ha fått disse forsterket under pandemien.
13 Konsekvensene av strenge smittevernstiltak for den psykiske helsen gir grunn til bekymring. Det
14 kan gi økt frafall i skolen, løsere tilknytning til arbeidslivet, økt risiko for rusmisbruk og vansker
15 i nære relasjoner.

16 **Noen vil henge etter på skolen.** Skole- og studiehverdagen har vært annerledes det siste året.
17 Det digitale undervisningstilbudet har variert, praksis har blitt begrenset eller erstattet, og
18 mange har opplevd et lavere læringsutbytte. Koronapandemien har ført til tap av både sosiale
19 og faglige læringsarenaer og skapt kunnskapshull som må tettes. Dette har hatt særlige
20 konsekvenser for sårbare barn og unge, men også påvirket det brede lag av elever.

21 **Noen barn har vært utsatt for konflikter, vold og overgrep i hjemmet.** Barn og unge i sårbare
22 omsorgssituasjoner har vært særlig utsatt. Politiet rapporterer om en kraftig økning i alvorlige
23 voldssaker mot barn. Det har vært en økende pågang til telefon- og chattetjenester under
24 pandemien og mørketallene er antagelig høye. Vold, overgrep og omsorgssvikt er blant de
25 viktigste årsakene til både akutte og langvarige helseplager, og frafall fra skole og
26 behandlingssløp for barn og unge.

27 **Noen unge vil ha problemer med å skaffe seg jobb.** Koronakrisen har gjort det vanskeligere
28 for dagens unge å skaffe seg sin første jobb eller komme tilbake til arbeidslivet. Langvarig
29 arbeidsledighet kan få en selvforsterkende effekt, hvor unge mister den kompetansehevingen
30 som skjer i arbeidslivet. Forskning tyder på at unge trenger relasjoner til andre mennesker som
31 kan støtte dem på vei inn i arbeidslivet – ved å stille forventninger, ha tro på og veilede dem.

32 Utenforskap kan få store økonomiske og varige konsekvenser for den enkelte og for
33 samfunnet. Målet er at ingen barn og unge skal stå igjen alene på rødt lys.

34 Derfor vil Høyre:

- 35 • Styrke tilbud knyttet til livsmestring og psykisk helse i skolene og skolehelsetjenesten.
- 36 • Sikre flere lavterskel-hjelpetilbud til barn og unge, og øke tilgjengeligheten til rask psykisk
37 helsehjelp.
- 38 • Styrke formalisering av samarbeidet mellom frivillige organisasjoner og offentlige tjenester.
- 39 • Sette et mål om raskere henvisning og utredning hos barne- og ungdomspsykiatrisk
40 poliklinikk (BUP), og rettighetsfeste rett til vurdering og møte med fagperson innen tre uker
41 ved henvisning til BUP eller distriktpsikiatrisk senter (DPS).

- 42 • Sikre at barn og unge som ikke har fått bedret sin tilstand i løpet av ett år i kommunalt
43 psykisk helsevern skal få en ny vurdering av behandlingstilbudet.
- 44 • Styrke laget rundt eleven ved å koble helsestasjoner, barnevern, PP-tjenesten og
45 psykologtilbudet tettere på skolene.
- 46 • Igangsette et nasjonalt leseløft i grunnskolen.
- 47 • Bidra til at det arrangeres fadderuke også for andreårsstudentene i høst.
- 48 • Bidra til at det arrangeres fadderaktiviteter i grunnskolen og i videregående opplæring,
49 spesielt rettet mot elever som starter på ungdomstrinnet eller VG1.
- 50 • Gjennomføre nødvendige kartleggingsprøver gjennom skoleåret 2021/22 og gi
51 intensivopplæring til elever som henger etter i lesing, skriving og regning.
- 52 • Sikre et økt tilbud rundt skoledagen som sommerskole, leksehjelp og andre relevante
53 skolefaglige tiltak
- 54 • Styrke nettpatruljene i politidistriktene slik at barn enklere kan kontakte politiet på flater de
55 normalt benytter som eksempelvis Messenger eller Snapchat.
- 56 • Styrke samarbeidet mellom operasjonssentralene og nettpatruljene, slik at det blir enklere
57 for unge å varsle om kriminalitet.
- 58 • Videreutvikle [foreldrestøtteprogram](#) for å sikre oppsøkende virksomhet til sårbare grupper.
- 59 • Øke bruken av Konfliktråd i voldssaker i samarbeid med politiet.
- 60 • Etablere prosjekt «Ungdom ut i arbeidslivet» etter modell fra «[Menn i helse](#)».
- 61 • Etablere mentorprogram for å styrke ungdommers tilgang til arbeidslivet som læringsarena,
62 eksempelvis gjennom samarbeid med private og sosiale entreprenører
- 63 • Vurdere andre virkemidler, eksempelvis samarbeid med sosiale entreprenører, overfor
64 langtidsledige som har prøvd flere arbeidsmarkedstiltak uten å komme i ordinær jobb.
- 65 • Styrke samarbeid om tjenesteutvikling mellom lokale NAV-kontor og forskningsmiljøer, som
66 skal bidra til mer systematisk kunnskapsinnhenting om effekter av tiltak og tjenester.